

BOJ MED JAVNO IN PRIVATNO MEDICINO

Boj med načelom privatne in javne medicine, o katerem smo svoj čas na tem mestu že komentirali, zavzema v Zedinjenih državah čedalje širše dimenzije. Veliko pozornost vzbujajo sedaj slučaj organizacij vladnih uslužbencev pri Home Owners Loan Corporation v Washingtonu, ki svojim članom proti mesečnemu plačilu \$2.20 za samce in \$3.30 za družine, nudi zdravniško pomoč in oskrbo v bolnišnici. Omenjena organizacija, ki je inkorporirana kot "Group Health Association", je odprla svojo kliniko, jo opremila z najbolj modernimi aparati ter nastavila skrbno izbranega ravnatelja, kirurga, specialista za očesne, ušesne in nosne bolezni, specialista za otroške bolezni, dva zdravnikova splošne medicine, registrirane bolničarke in x-ray in laboratorijskega tehnika. Omenjena organizacija šteje 4000 članov.

Toda zdravniška zveza v Washingtonu je z največjo odločnostjo nastopila proti temu načrtu zdravniške oskrbe, ki predstavlja samo skromen začetek v smeri javne medicine, ter je podvzela korake za izključenje zdravnikov, ki so na seznamu omenjene klinike. Dr. Raymond E. Seldersu, ki je kirurg v kliniki, se je zabranilo vršiti operacije v kateri koli washingtonski bolnišnici, dasi ravno nihče ne trdi, da bi dr. Selders ne bil sposoben in vreden zdravnik. V zagovor svojega stališča pravijo voditelji zdravniške zveze, da smatrajo delovanje omenjene organizacije za "slabo, ker utegne dovesti do socializacije zdravilstva." Res nekaj groznega!

Zadeva se nahaja že pred sodnijo, in v slučaju bo, kakor izgleda, posegla tudi vlada Zedinjenih držav. Zvezni justični departmēt je namreč naznanil, da pripravlja postopanje proti American Medical Association in njeni podružnici v Washingtonu na podlagi anti-trustnega zakona. Vprašanje, ki je zapovedano v tem boju, je, da-li ima organizirana medicina zakonito moč, preprečiti konzumentom potomo medsebojne organizacije iznačiti in na ta način olajšati finančno breme zdravniške oskrbe, ki postaja za večino ljudi v vsakim dnem resnejši problem.

Eden izmed glavnih ugovorov medicinske zveze proti grupnemu prakticanju zdravilstva, se vrti okrog vprašanja plačila. Pod obstoječim sistemom je zdravnik plačan od vsakega bolnika posebej, pod grupnim načrtom dobi zdravnik fikso plačo od organizacije, katerega ga najame. Po zatrdilu medicinske zveze je slednji način ne-etičen in argumentira se, da pri zdravniku pospešuje malomarnost in brezbrzičnost za stalne bolnikov. Nekaj morda je na tem, ampak če naj bi to veljalo za zdravnike v obče, potem bi si zdravniki sami dali najslabše spričevali svojega etičnega čuta. Nasproti temu stoji tudi argument, da sedanji sistem docela prepušča bolnika zlorabi od strani brezvestnega zdravnika, ki iz finančnih razlogov priporoča operacijo, ki morda ni potrebna.

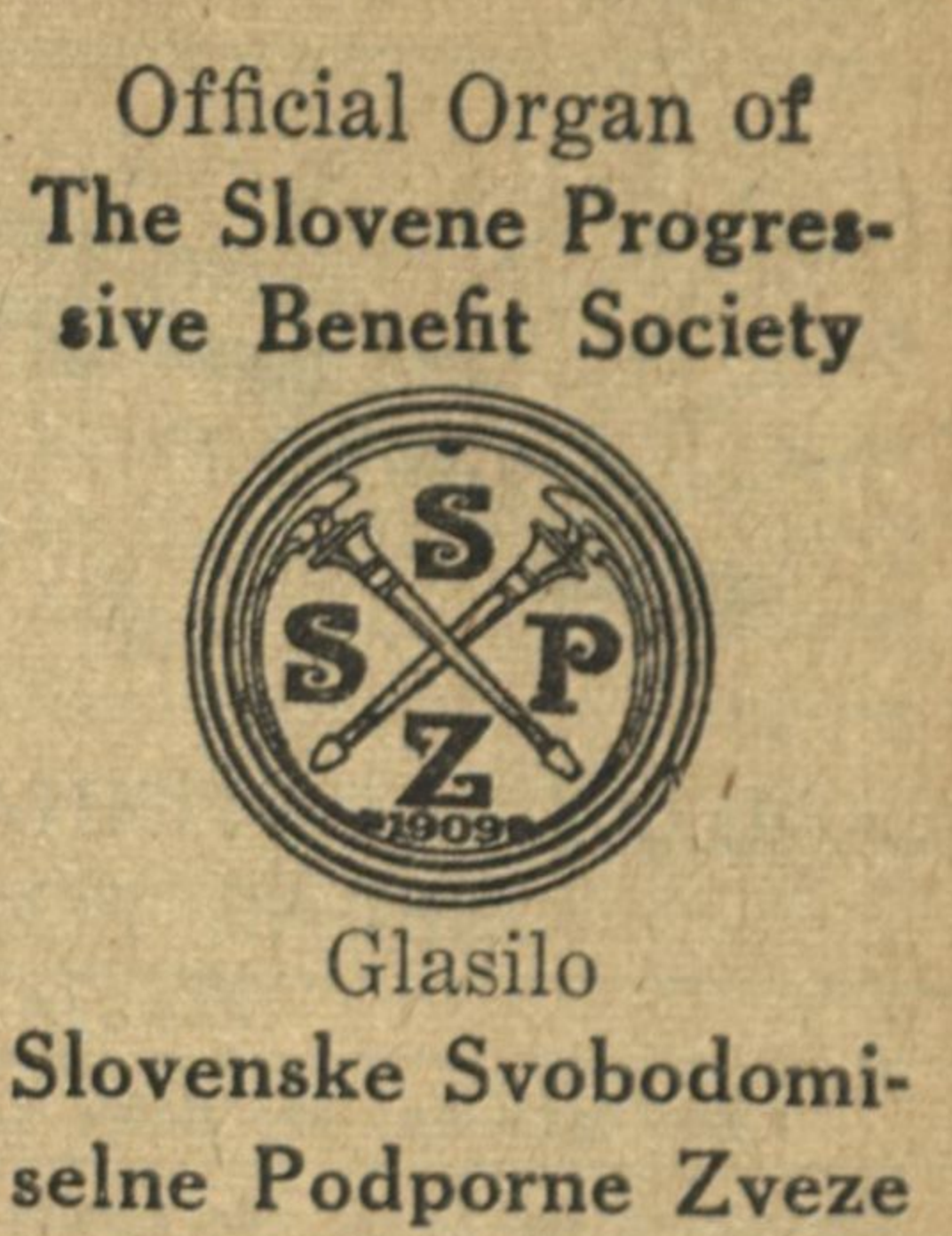
Eden najodličnejših ameriških zdravnikov, dr. Richard C. Cabot iz Bostona, ki ima za seboj 40 let prakse v bolnišnicah, ter je profesor klinične medicine na Harvardski univerzi, je

NAPREDEK

Cleveland, Ohio, August 10th, 1938

VOLUME III.

NUMBER 106

Prilagoditve za SSPZ Olimpijado v polnem razmahu

Prilagoditvi mesec se vrši šesta Olimpijada in proslava 30-letnice SSPZ. Šest držav — Illinois, Wisconsin, Indiana, Ohio, West Virginia in Pennsylvania — bo zastopanih. Šest angleških poslušajočih društev in sedem aktivnih vrtecev se je že prijavilo, da pošljejo svoje igralske skupine in da se vdeležijo raznih sportnih iger in kontestov, ki se bodo izvajali dne 3., 4. in 5. septembra v Bridgevillu, Pa.

Odzvalo se je že tudi mnogo starejših društev od blizu in daleč, da se korporativno vdeležijo omenjene proslave. Prireditev je v rokah odbora, ki sestoji iz članov društva "Progressors", št. 237 in vsi kontesti in igre se vršijo v bližini Bridgevilla.

Glavni stan Olimpijade se bo nahajal v Slovenski dvorani na Liberty cesti; tam se bo vršila tudi seja glavnega odbora.

Pri Slovenski dvorani se odpre Olimpijada v navzočnosti gl. odbora v soboto dne 3. septembra ob 2. uri popoldne. Nato se bo nadaljevalo z igrami na raznih prostorih in ob 8. uri zvečer se bo vršil velik ples za dobrodošlico vsem gostom; ta ples se bo vršil v nemški dvorani. Za mladino bo igral prvovrstni Stan Vinton orkester, dočim se bo v spodnji dvorani vrstelo po domače.

V nedeljo dne 4. septembra se od zgodnjega jutra do pozne noči vrši veliki piknik, s katerim bo spojena tudi uradna pro-

slava 30-letnega jubileja naše organizacije SSPZ. Pozorišče piknika in proslave bo v slovenskem parku v Presto, Pa. Vršile se bodo razne sportne igre za stare in mlade: baseball, balina, metanje podkev itd. Ob 5. uri se prične program. Nastopijo govorniki s kratkimi govori in zapojejo nam tri pevka društva.

V ponedeljek na Labor day se vrše zaključne igre in zvečer ob 7. uri bo banket v nemški dvorani. Ob tej priliki bodo oddane zmagovalcem trofeje in potem sledi ples.

V nedeljo in ponedeljek bo igral izvrstni Frank Jankovičev orkester iz Clevelanda.

Poleg tekmovalcev, ki nastopijo v raznih sportnih igrah, se pričakuje velik poset članov in prijateljev od blizu in daleč, ki bodo prišli, da vidijo sportne igre in da se srečajo s svojimi znanci in prijatelji.

To bo prvič, odkar obstoji naša Zveza, da bo Bridgeville gost tako veliki prireditvi. Pridite k nam in spoznajte našo malo, toda napredno naselbino. V naši sredi boste dobrodošli kot bratje in sestre in potrudili se bomo, da bo vaše bivanje med nami ostalo v najprijetnejšem spominu.

Torej v dnevih 3., 4. in 5. septembra na svidenje na 6. Olimpijadi in 30-letni proslavi SSPZ v Bridgevillu!

ODBOR.

Koledar prireditev SSPZ

Nedelja 14. avgusta — Društvo št. 47, CHICAGO, ILL., priredi piknik na Keglovm vrta v Willow Springs, Ill.

Nedelja, 14. avgusta — Piknik Vrta št. 1, FOREST CITY, PA., na Blodnikarjevi farmi.

Sobota, 20. avgusta — Trail Blazers, št. 197, CHICAGO, ILL., ima "Moonlight Picnic" in ples v Riverdale Beer Garden, 134th Street in Indiana Ave.

Nedelja 21. avgusta — Društvo št. 211, GOWANDA, N. Y., praznuje svojo 10-letnico s piknikom na Slovenskih pikniških prostorih.

Sobota, 27. avgusta — Skupna proslava 30-letnice SSPZ društev št. 142 in 218 ter Vrta št. 103, WHITE VALLEY, Pa., v Slovenski dvorani. Kazanje premičnih slik in mladinska igra.

Nedelja, 28. avgusta — Seja federacije SSPZ društev v zapadni Penni, v STRABANE, PA., po seji piknik v Drenikovem parku.

Sobota, nedelja in ponedeljek 3., 4. in 5. septembra — Šesti narodni atletski zbor SSPZ v BRIDGEVILLU, PA. Zasedujete poročila, bi bodo objavljena v glasilu.

Ponedeljek, 5. septembra (Labor Day) — Proslava 30-letnice društva št. 2, CLARIDGE, PA.

Nedelja, 11. septembra. — Proslava 20-letnice prireditvi društvo št. 155 SSPZ na Klemenčičevi farmi, RENTON, PA.

Justica v Harlanu

Proces proti 55 premožnim podjetnikom in šerifskim deputijem v Harlan okraju v državi Kentucky, katerega so vodile zvezne oblasti, je bil po več mesecih radi nerednosti razveljavljen. Prosekucija se je od vsega začetka borila s skoro nevrjetno zavratno in strupeno propagando lokalnih podjetniških interesov, ki so se obnašali kot da Harlan sploh ne spada pod oblast Zedinjenih držav. Tik pred obravnavo in tekom iste sta bila ustreljena dva bivša šerifska deputija, o katerih so lokalni interesi sumili, da bi utegnili pričati proti obtoženecem. Zadnji teden obravnave se je splošno govorilo, da se je nekateri porotnike podkupilo ali pa smrtno prestrašilo z grožnjami. Da pa proces navzlic izjalovljenju ni bil zaman, dokazuje dejstvo, da je danes prvič v zgodovini Harlana tam odprt urad premožarske unije.

Zvezna prosekucija je naznanila, da bo zahtevala novo obravnavo, in tozadevni argumenti se bodo vršili pred sodnijo 17. septembra.

BOLGARIJA TUDI

Procesija držav, poraženih v svetovni vojni, ki so zavrgle od zavenikov vsiljene omejitve glede oboroževanja, se je pridružila prošli teden tudi Bolgarija. Neuillska mirovna pogodba, ki je vezala Bolgarijo, je bila vržena med staro šaro, ko je bila ta država sprejeta v Balkansko zvezo, kateri pripadajo Grčija, Turška, Jugoslavija in Romunija. Sedaj je na vrsti samo še Ogrska, ki bo nedvomno v bližnji bodočnosti našla pot, da se znebi obveznosti obsovažene trianonske pogodbe. Taki so sadovi kratkovidnih mož, ki so vse zadnje ni posebno nevarne. On nima ne idealov ne vere, ne politične prepričanja in ne kavalirstva; skratka, z uničenjem grozi le temu, kar hoče pojesti.

SHAW-OVA MODROST

Sloviti satirik Bernard Shaw pravi: Clovek je edina žival, pred katero imam neskončen strah. O pogumu levjih krotilec nisem imel nikoli visokega mnenja. Kadar se tak krotilec nahaja v kletki, je vsaj varen pred drugimi ljudmi. Lev na vse zadnje ni posebno nevaren. On nima ne idealov ne vere, ne politične prepričanja in ne kavalirstva; skratka, z uničenjem grozi le temu, kar hoče pojesti.

TUJEZEMCI V CLEVELANDU

V popularnem mesečniku The Reader's Digest za mesec avgust je priobčen izrček poglavja o tujerodcih v Clevelandu iz Louis Adamičeve nove knjige "My America", ki nosi naslov: "Foreigners" Are News in Cleveland.

Sibirski dinamit

Od preteklega tedna se odnošaji med Sovjetsko unijo in Japonsko niso spremenili; to se pravi, uradno vlada med njima še vedno mir, toda spopadi na meji Mančukoua in Sibirije, ki imajo značaj vojnih operacij resnega obsega, se nadaljujejo; nadaljuje se tudi izmenjava osornih not med Moskvo in Tokijem. V ostalem je položaj zavil v meglo, in mogoče je le ugibati, katera stran prav za prav baš sedaj izvira konflikt. Mnenja o tem so različna.

Nekateri sodijo, da Japonska preizkuša rusko razpoloženje, da vidi, če bi bilo varno poslati njene najboljše čete, ki se sedaj nahajajo v Mančukouu, za ojačenje njenih sil na Kitajskem. Na drugi strani je možno, da je Rusija vpriporila demonstracija vojaške sile z namenom, da prepreči tako akcijo od strani Japonske in da s tem pomaga Kitajski. Potem obstoji možnost, da so japonski militaristi namenoma inscenirali situacijo, ki bi preprečila pošiljatev vojštvna na jug. Izključeno tudi ni, da Japonska igra vlogo orodja za Nemčijo, ki bi rada dognala, da-li so nedavne ruske čistke prizadele morale v armadi.

Ljudje, ki so dolgo živeli v Orijentu in poznajo japonsko psihologijo, imajo še eno razlago, ki pa je povprečen zapadnjak le s težavo zapopade. Po tej teoriji bi se Japonska, ako bi bila prepričana, da jo na Kitajskem čaka polom, utegnila namenoma zaplesti se v vojno tudi z Rusijo, ker bi bilo manj sramotno, ako bi bila poražena od dveh sil kot pa samo od Kitajske. To tolmačenje pa je malo verjetno, kajti zdi se, da Japonci vsaj za enkrat še niso prepričani, da jih v Kitajo že v bližnji bodočnosti čaka poraz.

Clovek si seveda ne more kaj, da ne bi pomislil še na eno možno razlago. Sovjetska Rusija je brez dvoma ena najbolj miroljubnih velesil. Ona ne goji nobenih ekspanzionističnih ambicij, kot jih na primer gojita Japonska in Nemčija. Toda to, kar je znano vsemu svetu, tudi Sovjetski Rusiji ne more biti skrivnost: da Japonska hlepi po njenem sibirskem ozemlju in da bo z njo morala prej ali slej obratovati. Torej zakaj ne sedaj, ko je Japonska zapletena v vojno s Kitajsko in bi se jo dalo ukrotiti s primeroma majhnim trudom in žrtvami. Nihče ne more reči, katera izmed navedenih razlag je pravilna; morda ni nobena. Toda eno je gotovo: da sta vzhodna Sibirija in Češkoslovaška kot dva žrela istega vulkana, in da ako prične bruhati oženj iz enega, bo neizogibno sledil izgruh tudi iz drugega.

IZOBRAZBA, NE SAMO PUŠKA, JE OROŽJE PROTI FAŠIZMU

Kitajci in španski lojalisti iniso niti srede bojne vihre pozabili na izobraževalno delo

Znanje je moč! — To je držalo, drži in bo držalo. In dejstvo, da se borci proti svetovni reakciji, ki se pojavlja v raznih blikah imperijalizma in fašizma, te resnice ne le zavedajo, temveč da jo tudi sredi najhujših materialnih poteškoč in celo krvavih bojev povsod dejansko prakticirajo, kjerkoli se vrši borba med silami reakcije in napredka, je najboljši porok, da ta borba ni zaman — da iz razvalin te borbe zraste boljši in pravičnejši svet.

Pred nami je dvojje poročil, ki potrjujejo to misel. Eno se tiče Kitajske, drugo lojalistične Španije. Nobeno od teh poročil ni prišlo iz pristranskega vira, temveč prvo kot drugo sta poslali v svet ameriški časnikarski agenciji Associated Press in United Press, ki gotovo nimata nobene želje, da bi pretiravali vrline borcev proti fašistični reakciji; to zlasti pvricho dejstva, da se tudi v Ameriki na delu mogočni interesi in vplivi, ki si na vse kriplje prizadevajo, da bi fašizem in predstavnike socialne reakcije v obče naslikali kot "reševalce civilizacije" one, ki se res borijo za civilizacijo in človeštvo pa kot pošasti in zverine v človeški podobi.

Zelo zanimivo je poročilo, ki opisuje velikopotezno izobraževalno delo, ki se vrši med ljudskimi masami v pokrajinah severnega Kitaja, katere so Japonci nominalno že podjarmili. To poročilo med drugim dokazuje, kako majhnega pomena so konec konca vojaške zmage, ki so jih Japonci dosedaj s tolikim žrtvami izvojevali na kitajski zemlji. Lahko je sicer okupirati nekaj mest in železniških prog, ampak postati v resnici gospodar nad deželo in prisiliti k pokornosti ljudstvo, je nekaj povsem drugega. Kitajska je za kaj takega preogromna. Napoleon je to resnico odkril predeve kot sto leti, ko je skušal zavojevati Rusijo.

Tu podajamo v glavnih potezah poročilo Associated Pressa: V severnem Kitaju se je razvil silen masni izobraževalni pokret proti Japoncem, ki ga vodijo komunisti in patrijotični dijaki. Ta pokret dosega slehern vas in mesto v provincah Hopeh, Sansi in Santung, razen ozkih pasov ob železniških progah, ki jih stražijo japonski bajoneti. Pokret se nahaja pod zaščito strojnice gverilskih armad, ki danes kontrolirajo dve tretjini teritorija za japonskimi prednjimi linijami.

Eden izmed voditeljev tega pokreta, neki 26-letni graduant narodne univerze v Peipingu opisuje to delovanje na sledeči način: "Naša prva briga je, da vsakega kmeta njegovo ženo in otroke vpišemo v kako organizacijo, bodisi farmersko unijo, trgovsko zbornico ali žensko zvezo, ali pa v mladinsko organizacijo "Male prednje straže" ki je prej nosila ime boy scoutov.

Dramatične predstave so naša najbolj popularna metoda propagande. V kraju, ki je sedež okraja s kakimi dvajset tisoč prebivalci, skličemo ljudsko zborovanje. Po par političnih govorih nastopi naša frontna dramska skupina, ki od tri do štiri ure vprizarja igre, ki prikazujejo japonska grozodejstva in način, kako kmetje lahko pomagajo gverilskim četam v boju proti vpadalcem."

Korespondent pravi, da je sam prisostvoval nekaterim takih zborovanj. Glavni smoter istih je vzgajanje mas za boj proti Japoncem. Za začetku se je učilo tudi komunizem, ampak to se je opustilo. Druga važna sredstva proti-japonske propagande so vaški časopisi in buletini. Te liste in buletine se vidite nabite po vseh vaseh in križpotjih; gverilske čete izdajajo samo v provinci Hopeh 38 takih listov.

Najbolj trajna oblika propagande pa predstavlja pokret za masno izobrazbo. Gverilske čete vzdržujejo 4,200 šol, v katere pohaja 190,000 otrok. Starši se se učijo proti-japonske propagande potom svojih otrok. Zadnja strategija tega masnega gibanja je pospeševanje intimnega sodelovanja med vojaki, ki pripadajo gverilskim četam, in kmeti, ki jim preskrbujejo živež. Tekom sezone za oranje preteklega marca (Dalje na 3. str.)

Franco ne more zmagati v tem letu

Navzlic temu, da se je generalu Francu v dolini reke Ebro na severni fronti posrečilo ustavititi lojalistično ofenzivo, pa pravijo opazovalci, da je žilavi odpor republikanskih čet pri Gandesi definitivno napravil konec vsaki nadi, ki jo je fašistični generalisimo utegnil ugotoviti, da bo v tem letu slavil zmago. Lojalisti so z ofenzivo v dolini reke Ebro dosegli svoj poglavitni cilj: z ogrožanjem Gandese in Caspeja, kjer se nahaja središče rebelnih vojnih skladišč, so prisilili Franca, da je odnehal s svojo "končno" ofenzivo proti Valenciji, katero je naznanil že koncem junija.

Vladni krogi računajo, da Franco potrebuje okrog dva meseca, da se pripravi na novo ofenzivo, ampak do tedaj bo prepozno, kajti v oktobru navadno nastopi deževno vreme in večje vojaške operacije postanejo nemogoče. Tekom zime nobena stran ne bo mogla dosti napredovati, in ko nastopi pomlad, ko vojna industrija v Kataloniji dosega že toliko stopnjo razvitosti in uspešnosti, da bodo lojalisti v stanu nastopiti še bolj učinkovito kot so letos.

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Narocnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva:
6231 ST. CLAIR AVENUE
Telephone: HENDERSON 5311

CLEVELAND, O.

VOLUME III. 104 NUMBER 106

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

OBLAST ALI SVOBODA?

(MASARYKOVA IZPOVED VERE V DEMOKRACIJO)

"Ali ženskam v demokraciji bodočnosti določate
važno vlogo?" sem ga vprašal.

"Za njih enakopravnost se mdelal brez prestanka. Po
mojih izkušnjah ženske niso intelektualno manj vredne;
če so počele mnoge reči, je bil razlog enostavno ta, da
niso bile pozvane, da bi delale kaj drugega. Ni dvoma,
da potrebujejo izkušnje, ampak kar se tega tiče: saj jih
moški tudi. V splošnem se mi zdi, ako sem zgodovino
pravilno čital, da so ženske nekako ravno toliko prispe-
vale k človeškemu napredku kot moški. Često slišim, ko
se govori o kakem moškem: Njegova žena je kriva, da
je tak; njena častihlepnost in tako naprej. In jaz si vse-
lej pravim: Saj jo je on izbral, ali ne?"

"Iz tega bi torej sklepal, da ste nasprotni Malthu-
su! Ali pa se morda motim?" (Malthus je prerokoval,
da pride čas, ko se bo radi preobilice ljudi moralo uvesti
porodno kontrolo. Op. ured.)

"Problem preobljudenosti je postal skrajno pereč
izza Malthusovega časa. Narast prebivalstva je izza 18.
stoletja navzela alarmantne proporcije. To je problem, o
kterem mi je slučajno nekaj znano. Ali vidite one knji-
ge v sosednji sobi? Je to znanstvena literatura o tem
predmetu. In literatura — čista literatura — vseh narov-
dov je polna tega vprašanja. Porodna kontrola — to je
lahko reči, ampak kako? Kaj mislim o nji, vam morem
povedati v par besedah: sem proti vsakim mehničnim
sredstvom za preprečitev zanositve. Zgodbe, ki jih pri-
povedujejo zdravniki, so nekaj strašnega.

"Ko sem bil v Rusiji, sem videl mlade, polodrasle
fante, ki so se ženili, predno so odšli na vojsko. Videl
sem, da otroci niso sposobni zrediti pravega zaroda. Ako
bi se moški ženili recimo okrog šestindvajsetega leta,
ženske pa okrog štiriindvajsetega, bi bilo zadoščeno za-
htevam zdravega rodu in prebivalstva. S tem seveda ni
rečeno, da se ne zavedam, da bo prišel čas, ko bo svet
preobljuden. Kaj nekaj? To je nekaj, s čemur si bodo
moral beliti glave ljudje, ko pride tisti čas. Kar se te-
ga tiče, je mnogo krogov, ki so prepričani, da so nekate-
ri deli zemlje že sedaj preobljudeni.

"Kar se tiče predloga, da bi se dovolilo svobodno
posluževanje splavov kot zdravilo proti preobljudenosti,
je to sugestija, s katero se ne morem strinjati; dasirav-
no je seveda jasno, da so splavi pod izrednimi okolšči-
nami in nujnostmi upravičeni. Popolnoma se zavedam
globoke važnosti in trnjevega značaja problema, o ka-
terem po mojih mislih še nisimo dovolj resno razmišljali.

"Reči moram besedo glede spolne morale, s katerim
vprašanjem sem že preteklosti povsem odprto obravna-
val. Tu naj edino rečem, da ideal, po katerem naj bi
stremeli, je spolna čistost tako od strani moškega kot od
strani ženske do vstopa v zakon. In nadaljnji ideal mo-
ra biti: en mož in ena žena za vse življenje. Tu je velika
raloga za cerkev, šolo, vlado, predvsem pa za družino,
za vso družbo, vsepovsod. Problem prebivalstva ni samo
zdravniški problem, temveč je v prvi vrsti problem mo-
rale."

Poslušajoč Masaryka, ko se je tako odločno izražal
proti porodni kontroli, si nisem mogel kaj, da ne bi po-
mislil na Mussolinija, ki je istotako razmotrival to vpra-
šanje z menoj, toda s popolnoma druge strani. Slednji
hoče pomoziti Italijanov v svrhu zadostitve svojih im-
perialističnih ambicij, da zahteva zanje prostor za eks-
panzijo, ki ga doma ne more najti — nekaj, kar mu v
državi s tako malo svobode ni težko zahtevati. Masaryk
na drugi strani je pri volji popustiti od svojih demokra-
tičnih načel in omejiti osebo svobodo iz splošnosti do
naravnih zakonov ter iz etičnih kot tudi romantičnih
ozirav. Kar se mene osebno tiče, pravi Emil Ludwig, ni-
sem mogel sprejeti ne enega ne drugega stališča.

Videč, da je ta odločen demokrat tako kritičen z
czirom na vprašanje parlamentarne in strankarske vlade

in korupcije v javnem uradu, sem se odločil, da ga vpra-
šam, kako naj se demokracija v obstoječih zmedenih ča-
sah reši. Imel je takoj argument pri rokah, kajti kot je iz
gornjega jasno, je njegov temperament predvsem tem-
perament moralista.

"Kako naj se demokracija reši? Da, smo v krizi,
ampak to ni le kriza demokracije; ta kriza prizadeva tu-
di monarhije, pa tudi Rusijo; to je obča kriza, izrastek
te naše velike prehodne dobe. Ako krivda zadene parla-
mentarno vlado in splošno volilno pravico, to pomeni,
da gre za krizo volilcev, državljanov, družbe in občé.
Resnica je, da kriza je kriza in da sama na sebi ne po-
meni ne poloma in ne propasti. Za demokracijo ne vi-
dim nobene nevarnosti; kar vidim, je očitna šibkost sta-
rega reda. Kot sem že povedal, meni je demokracija
ljubša kot katera koli oblika aristokracije.

"Dolžnost vseh onih, ki učijo, pridigajo in pišejo je,
delati za parlament, sestojč iz poštenih ljudi. Sovjeti
imajo več kot enega takih teles; njihova dežela je en
sam ogromen parlament. Ako trije menihi živijo skupaj
v eni celici in hočejo živeti v miru, morajo priti do ne-
kakega medsebojnega sporazuma. Direktna vlada je da-
nes nemogoča. V starih Atenah so državljani prišli sku-
paj na javnem trgu, kajti direktna vlada je bila tedaj iz-
vedljiva. Vlada te vrste pomeni, da je sleherni državljan
odgovoren za storjene sklepe. Danes moremo imeti le
vlado, ki je napol-direktna, potom glasovnice in poslan-
ce, potom nekakega parlamenta. Parlament se konstitu-
ira v odbore, kajti če se hoče stvarnem priti do dna, je
treba da je človek sam. V odborih se pravzaprav izvrši
pravo delo, ampak parlament kot celota ima tudi svojo
funkcijo, ako v njem sedijo poštene, značajni in politič-
no trenirani člani."

Tu je sedel ta mož, navzlic jasno izraženemu zaupa-
nju docela svesten pomanjkljivosti in brezbrzičnosti, ki v
našem času tako pogosto navdaja človeka z dvomom v
demokracijo. Kaj misli o bodočnosti? Obkoljen kakor je
bil od nasprotnikov, mar je tudi njega tlačila mora koa-
licij? Zavedajoč se, da nad osemdeset let stari ljudje ne
govorijo radi o smrti, sem s pogovorom nadaljeval in ga
vprašal glede sedanjega in bodočega vodstva te njego-
ve demokracije.

"Vi imate v mislih mojega naslednika, mar ne?" je
rekel brez pomišljanja. "Zavedam se, da se takorekoč
jemlje mojo mero; jaz sem namreč nekaka živa tradi-
cija, nekakšen preizkusni predsednik. Demokracija omo-
goča, da nekdo lahko dolgo služi na vodilnih mestih. Jaz
nisem edini; imamo Beneša, premierja Švehlo in druge.
Strah pred večnim izbiranjem in spremembami v demok-
raciji je popolnoma neosnovan."

Predsednika sem že v preteklih letih slišal izražati
svojo trdno vero v Beneša. Sedaj sem ga vprašal glede
njegovih sovražnikov.

"Da, ima jih nekaj; v nekem smislu mora marsikdaj
namesto mene piti strup. Ampak to ne pomeni veliko.
Ako Bog da, bomo zopet skupaj delali. Kar se tiče mojih
sovražnikov — in veliko, mislim, da jih nimam — ako
bi zanje predolgo živel, lahko zahtevajo zakon, da se
moram posloviti od sveta. Ampak med nama rečeno:
mnogo zakonskih načrtov je, ki se izgubijo na poti, in
zakonov, ki so razveljavljeni ali se jih ne vsiljuje."

"Pod takimi okolščinami," sem rekel, "ali nimate
nobenega strahu za trajnost države?"

Odgovoril je kot da sem ga to že vprašal, potem
pa je mirno dejal:

"Ne bo dolgo, ko bomo imeli politično generacijo,
ki je bila rojena pod republiko, ali je pod njo vsaj zrasta-
la. S političnega stališča bodo to boljši ljudje kot pa so
bili njih očetje. Habsburžani niso nikako nevarnost za
nas. Tu in tam v Evropi se utegne pojaviti padec nazaj k
staremu redu: toda republikanski in demokratski duh ne
bo zadušen ali celo oslavljen. Naša naloga je bila, na-
praviti našo državo življenja sposobno z evropskega sta-
lišča. Beneš je mnogo storil s tega stališča, kakor je zna-
no vsakomur, ki je zasledoval konference v Ženevi in
drugod. Naša propaganda, kot naša politika, je poštena
in inteligentna. Ponavljam: nobenega vzroka ni za vzne-
mirjanje. Samo, če bom še dovolj dolgo živel — in u-
pam, da imam še par let aktivnega življenja pred seboj!"

(Dalje prihodnje)

Štiridesetletni spomini

ANDREW MAREN, Mt. Olive

Leto 1898 je bilo zadnje leto, se mu je preveč v glavi vrtilo,
mojega bivanja v starem kraju. Uslužben sem bil za kurjača pri
Kranjski tovarniški družbi na Jesenicah. Tukaj sem imel lepo
priliko ogledati in obiskati na-
še gorske velikane. Najprej sem
žel na Stol in Ojstrico, od ko-
der je tako veličasten razgled
daleč naokoli, posebno pa še na
Triglav. Odločil sem se torej,
da tudi njega obiščem; in teden
kasneje, t. j. na 8. avgusta ob
12. uri oziroma popoldne sem že
srečno prišel do Aljažovega
s'olpa in se vpisal v knjigo po-
setnikov. Moj tovariš je opešal;

in v živo skalo vrtali zavetišča
proti premoči Italijanov! Zalo-
stno ali resnično. Mnogo trage-
dijam je bil priča ta naš veli-
kan, on pa še vedno stoji. Na
spominku Malega Triglava je
zapisano sledeče: Sklad nad
skladom se dviguje, siv'ga kam-
nja trdi zid, večni mojster uka-
zuje: prid' zidar se les učit. —
Ob 100-letnici prvega pohoda
V. Vodnika na Triglav, postavi-
la župnik J. Aljaž in kaplan Le-
narčič iz Dovjega.

Da planink na njem ni mogo-
če dobiti, bo priznal vsak, ki se
je po njem plazil, pač pa na Čr-
ni prsti se jih da v množini do-
biti. Pred nekaj leti sem bolj
natančno opisal (v Prosveti) ta
"kozji marš", zato ne bom po-
navljal. Naj zadostuje znana
pesem: Triglav, moj dom, kako
si krasan itd.

Tudi po Kriških planinah
sem gazil in naš najbližnji Ker-
vavec obiskal, domov grede pa
sem sv. Krištofu obesil na nos
moje ime, kjer straši na cerkvi
sv. Ambroža na zidu. Naj ome-
rim dogodek na Kriških plani-
nah, kjer smo se odpočili pri
pastirskih kočah. Postregli so
nam z mlekom in sirom, sami
pa smo imeli tudi kavo seboj.
Torej vpraša eden od nas: "Ali
ti bili tako prijazni, da bi ga
nam skuhal in mi bi vam med
tem časom eno zapeli?" Oglasi
se priletna ženska: "Kakega pa
imate?" — "Smletega," je bil
naš odgovor. "Takega pa že
morem," je rekla. Ali Kamničani
so zviti, pa jo vpraša: "Ma-
ma, ali bi ga iz celega ne mog-
li skuhati?" Tu je dobil kontro-
lo in ga ona vpraša: "Ali zna-
te Kamničanje vaš sok (moč-
nik) iz zrnate pšenice kuhati?"
Odgovor je bila stara pesem,
gotovo tudi nji znana.

*Sedmero hčer že mati ima,
neznano so lepe,
slikane na vsako stran,
zgolj angelčki so že.*

*Pa svet se čudi in govori,
kako da so še vse doma?
Ker dobro kuhat močnika
še angelček ne zna.*

V Stranjah, v gostilni G. pa
nas je neki možak pozdravil z
ljubljanjskim srakami, akorav-
no je bil le eden izmed nas
Ljubljančan in je torej on do-
bil čast za vseh deset. Za poja-
nilo, je gostilničal tretal štefan
piva in v dobrem razpoloženju
smo mahnilo proti Kamniku v
Firarjevo gostilno na okusni
gulaž.

V omenjenem letu sem zapu-
stil Kranjsko za vselej. Podal
sem se v Nemčijo k svoji obrti
pod zemljo, katero sem že prej
pet let v Leobnu opravljal. V
Nemčiji je bilo tiste čase dosti
dela in še tudi dober zaslužek,
zato sem se pa tako zakasnil s
prihodom v Obljubljeno deželo.
Dal sem svojih deset let mlado-
sti nemškemu kapitalu. Ako-
ravno smo bili vsi samo Oester-
reicherji, ampak znani smo bi-
li dobro in protežirani od pre-
stojnikov, ki so bili zelo pri-
ljudni z nami. Čulo pa se še
vseeno večkrat: Heimatlose hu-
dičen od kakega zalupanega
Nemca.

K temu pristavim izkušenj
svojih 45 let samó toliko, da je
pravi ameriški kapitalizem naj-
požrenejši med vsemi, kar je
meni znanega. V Nemčiji je bi-
lo rečeno, da če oseba producira
tono in pol preмога, se mora
že dobro plačo napraviti, tukaj
pa skoraj ne zadostuje deset
ton po novem sistemu. Kar se
pa našega bratomornega boja
tiče, P. M. A. proti U. M. W. A.
in A. D. F., je pa obžalovanja
vredno, da se trije mogočni de-
mokratski ravšajo med seboj na
naše stroške, za nadvlado nad
nami, v posmeh vsem kapitali-
stom in v škodo dobro organi-
ziranem promerjarjem. Tukaj se
jasno vidi, da nimamo pravih
voditeljev in koliko jim je do
sloge. Letošnje leto se bode tu-
di obhajala 40-letnica ustano-
vitve majnarske unije, namreč

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

PIKNIK DRUŠTVA ŠT. 47
SSPZ

Chicago, Ill. — Zvezarje iz
Chicago in okolice opozarjamo
na piknik, ki ga prihodnje ne-
deljo (14. avgusta) priredi na-
še žensko društvo šte. 47 S. S.
P. Z., na Keglovem vrtu v Wil-
low Springs, in na katerega va-
bimo vse one, ki si žele nekaj
uric zabave in veselja venkaj iz
mestnega hrupa. Posebno opo-
zarjamo starše, da ne pozabijo
pripeljati seboj mladine, ki spa-
da k Vrtem, kajti za te bodo pri-
pravljena razna darila in na-
grade, katere si bodo lahko pri-
dobili potom raznih tekem, ki
se vrše popoldne na pikniku.
Naša dekleta so posegle v dru-
štveno denarnico in nalašč v ta
namen prispevale gotovo vsoto.
Federacija Chicaskih Dru-
štev SSPZ pa tudi ni hotela za-
ostati in priznati, da se depre-
sija še vedno nahaja med nami,
in je dovolila še večjo vsoto za
nagrade in razna darila članom
mladinskega oddelka.

Ako bi ne bil čital članka
"Od tedna do tedna..." v zad-
nji izdaji glasila, v katerem so
"ta žejni" (tisti, ki so zmerom
žejni! — op. ured.) dobili za-
služeno "brco", bi gotovo na ši-
roko in debelo rakladal vrline
različnih pijač in jedoč, ki bodo
pripravljene za vse žejne in lač-
ne; ker sem pa čital dotični čla-
nek in se do gotove mere strin-
jam z našim urednikom, mo-
ram iz moralne obveznosti tako-
kaj prekiniti vse hvalisanje in
penečem pivu v hladni senc in
drugih takih dobrotah, ki jih v
dobrobit naših društvenih bla-
gatin prelivamo po suhem grlu.
Dodam naj le eno: Bodete že
videli in pokusili!

Sicer sva pa urednik in jaz
samo dva med tisoči, torej ne
štejeva, pa naj piševa še take
jeremijade o našem "narodnem
grehu". Tudi ta greh smo "po-
jerali". To seveda pomeni, da
se prihodnje nedeljo piknik vse-
eno vrši in dekleta objubujejo,
da vas bodo pričakoval v Keg-
lovem vrtu z odprtimi rokami.
Saj jih ne bomo razočarali, kaj-
ne?

Mirko.

O TEM IN ONEM

White Valley, Pa. — Delav-
ske razmer v naši okolici so
ravno take kot drugod. Vsaj ta-
ko sklepam iz časopisov. Še ti-
sti, ki imajo delo, delajo komaj
po dva dni na teden, iz česar
lahko vsak sam sklepa, koliko
se zasluži in shaja, zlasti še,
ako samo eden dela v družini,
ki šteje sedem oseb. Če pa greš
vprašat, da bi dobil delo pri
WPA, ti pravijo da moraš prej
biti vsaj en mesec na relifu. A
ko greš vprašat za relif, ti pa
rečejo, da tvoj sin dela in da
zasluži od 50 do 60 dolarjev na
mesec in da se s tem lahko pre-
živji. Vsaj tako je bilo meni po-
vedano.

Na drugi strani pa se dobijo
taki, ki niso potrebni, pa vse-
eno dobijo relif. Jaz sem vpra-
šal, če bi me vzeli v CCC, pa
so mi povedali, da sem že pre-
star, a moj sin pa da je pre-
mlad. Torej mora samo eden
preživljati družino, sestojčo iz
sedmih oseb.

Kar se tiče društvenega živ-
ljenja, kar nekako stoji na me-
stu, to se pravi v članstvu. Za-
to tudi društva bolj poredko
prirejajo zabave in piknike. Iz-
jema je angleško poslujoče dru-
štvo št. 218 SSPZ, ki je prire-
dilo več piknikov in veselic kot
vsi druga društva v tej okolici.
Kot je bilo že poročano, bodo
tri Zvezina društva priredila v
naši naselbini veliko slavnost
za 30-letnico SSPZ in sicer dru-

štva št. 142 in 218 ter Vrtec št.
103, ki se bo vršila dne 27. av-
gusta. Ob priliki te slavnosti
priredijo mladi člani dve igri,
eno v slovenskem, drugo pa v
angleškem jeziku. Po igri bo
br. Mike Vrhovnik kazal pre-
mične slike, o katerih se sliši,
da so jako lepe in zanimive.
Gotovo ne bo nikomur žal, ki
pride pogledat. In na slavnosti
nastopi tudi naš glavni pred-
sednik br. John Kvartich iz
Bridgevilla. Igra se prične ob
polsedmi uri zvečer, medtem
ko se bo piknik vršil že od 4.
ure popoldne.

Prav uljudno vabimo vse
bližnje glavne uradnike SSPZ
in ravno tako tudi oddaljene,
da nas omenjenega dne pridejo
obiskat, ako jim je le mogoče.
Vabljeni so tudi sosedna dru-
štva raznih jednot in zvez, da se
njih članstvo vdeleži v kolikor
mogoče velikem številu. Zabave
bo dovolj in za poskočnice bo
skrbel Blue Eagle orkester, ki
igra vsako soboto ob 12:45 na
radijski postaji v Greensburgu.
Drugi dobrot tudi ne bo manj-
kalo; mogoče, da se bo dobilo
celo domačo šunko in klobase
za prigrizek. Bratje in sestre,
vdeležite se te slavnosti, da bo-
mo pokazali drugim, da se tudi
pri nas zanimamo za našo Zve-
zo. Še enkrat opozarjam vse gl.
odbornike SSPZ iz Pennsilvani-
je in Ohio, da se, ako le mogo-
če vdeležijo. Jaz dobro vem, da
glavni uradniki ne čakajo, kdaj
jih bo katero društvo povabilo
na kakšno slavnost, kakor se
mi je v nekem pismu predbaci-
valo, ampak jaz mislim, da je
vsakega dolžnost, da se vdeleži
ene ali druge slavnosti, ako mu
je le mogoče. Čim več je glav-
nih odbornikov na kaki slavno-
sti, tem večja je vdeležba in tu-
di agitacija za našo Zvezo. Po-
glejte pri drugih jednotah! Ka-
dar je kje kaka priredba, ozira-
ma ima njih društvo kako slavo-
nost, je kar po pet, šest ali ce-
lo več glavnih uradnikov navzo-
čih in agitirajo za svojo orga-
nizacijo. Ne vem, zakaj ne bi
smeli tudi mi za našo SSPZ, saj
imamo ravno tako pravico kot
drugi. Res, da naša SSPZ ni ve-
lika, ampak dasiravno je mala,
pa je njena solventnost visoka.

Torej še enkrat: vsi, stari in
mladi 27. avgusta na White
Valley, Pa.

Jurij Previc, tajnik št.142.

SMRT ČLANA

Chicago, Ill. — Cenjeni brat-
je in sestre! Na zadnji seji smo
ukrepali, kaj bi storili, da bi
članstvo privabili na sejo, ki se
bo vršila 19. avgusta. Na dnev-
nem redu imamo več važnih za-
dev, predvsem glede jesenske
priredbe. V nasprotnem slučaju
bomo morali razpisati izvanre-
den društveni asessment, da bo-
mo imeli sredstva za pokritje
rednih stroškov. Torej še en-
krat opominjam, da se prihod-

(Dalje na 3. str.)

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za
vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domo-
vino točno in po dnevnih ce-
nah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi ju-
goslovanske znamke.

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal
Savings & Loan Insurance Corpo-
ration, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene
vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEND. 5670

**DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?**

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

SIXTH NATIONAL SOFTBALL MEET

Bridgeville — Sept. 3 - 4 - 5

With exactly three weeks and three days more, our anxiously awaited SIXTH NATIONAL SOFTBALL MEET will actually be here! With the rapid approaching of this gala occasion, the Bridgeville committee of Progressors is being kept high on their toes preparing in every way to make the visit of our large numbered out of town expected visitors pleasant, convenient and exceedingly interesting in every respect, so that the Sixth National Softball Meet held in 1938 at Bridgeville, that small wide awake town hidden beneath the picturesque twining Pennsylvania trails and dales, will be an everlasting pleasant memory in the minds of all participants and visitors present at that time.

This year's meet will be a REAL-FRATERNAL-GET-TOGETHER for the wide-spread members of our Slovene Progressive Benefit Society, as practically all the active Vrtec Lodges, the English-Speaking Lodges and scores of Senior Units will more than ever before be fully represented during this striking week-end of fun and excitement galore. This will be a wonderful opportunity of familiarizing or making yourself conversant with those you have probably heard of or read about through the Society's organ, but who until then remain unknown. One of the outstanding features designating anticipated celebration is the fact that the entire Supreme Officers will be with us.

Evidently this year's meet will extend to the younger set a greater opportunity of partaking in these annual meets. It will be, I might say, a sensational youthful undertaking, for thus far we are just about certain of the representation from the Outlookers and Spartan Jrs. from Cleveland, the Vrtec from Pierce, West Virginia, Challenger Jrs. from Strabane, Comets from Ambridge, Sygan Vrtec 72, Progressor Jrs. and possibly the Vrtec from Indiana, Chicago, and others from Penna. From present indications the Vrtec representation will exceed those of the English-Speaking units but until final entries have been received we cannot make any definite prediction.

As for the Senior Lodges, we have indirectly received word that the Utopians and Spartans from Cleveland, the Trail Blazers from Chicago, the Hoosier Pals from Indianapolis, Indiana, the Challengers from Strabane and the Progressors will have their strong aggressive softball teams present in readiness to be victorious in winning the 1938 Senior Softball Championship.

The morning of Saturday, September 3rd, the Progressors reception committee will be up bright and early to welcome you SSPZ incomers arriving with all the pep, zest and determination in the world. Immediately upon entering Bridgeville, conspicuous welcome signs and directions will clearly lead you directly to headquarters, being at the Slovene Hall, Liberty Street. Here upon registering, you will be assigned sleeping quarters for your brief stay in Bridgeville; meal tickets for meals being served at local restaurants and Banquet tickets will be on sale. Very early in the afternoon the series of scheduled softball games will

proceed, continuing until late in the afternoon. Saturday evening the first social affair takes place with an INITIAL WELCOME SSPZ DANCE being held at the German Club, with Slovene Polka dancing in the lower hall and English dancing in the spacious upper hall. Dancing to the rhythmic succession of popular tunes from Stan Vinton and his extensive popular orchestra will aid considerably in making new acquaintances increasing the possibility of having a grand and glorious time.

Sunday, September 4th, we will pay tribute and celebrate our Society's THIRTIETH ANNIVERSARY at an ALL DAY PICNIC at the Slovene Park, Presto. The afternoon will be filled with activities, horseshoe and ballina for those desiring to play; contests and various races for the Vrtec members; dancing and refreshments throughout the afternoon and evening. During the morning and early afternoon the softball teams will continue with the completion of the scheduled games. Around five o'clock all contestants and spectators will travel to the Picnic grounds where they will witness a short program of several speakers and three of Pennsylvania's outstanding singing societies. Immediately after this and continuing far into the evening, Frankie Yankovich and his Cleveland swingers will most satisfactorily delight us with his everlasting popular Slovene and English selection of dance tunes. Refreshments of all kinds will be plentiful.

Information has been sought from various Pennsylvania Senior Lodges as to which would be the most suitable day for them to spend with us during the meet as they intend to travel by busloads early in the morning, returning home late that evening. Our answer to this would be to visit us SUNDAY, SEPTEMBER 4th, at our ALL DAY PICNIC at the SLOVENE PARK, PRESTO, for in addition to the National Softball Affair, we are on this particular date celebrating the THIRTIETH ANNIVERSARY of our Slovene Progressive Benefit Society.

The morning of Monday September 5th, between the hours of 8 and 9, the registration of representatives will take place at the Slovene Hall, Liberty Street, after which time the English-Speaking conference will commence. Final playoffs of the competitive teams will continue in the afternoon. After the last ball has been pitched, the last home run made and the final whistle has been blown, we all will be able to extend congratulations to both the Junior and Senior 1938 Softball Champions. At seven o'clock (EST) we will gather at the German Club attending the HONORARY BANQUET, our social affair terminating our SIXTH NATIONAL SOFTBALL MEET. Here following a short program, the trophies will be presented to the Junior and Senior teams attaining the honorary title of "1938 NATIONAL SOFTBALL CHAMPIONS". Dancing in the upper hall to Frankie Yankovich and his orchestra will follow immediately.

Christine Kvartich,
Sec'y N. A. Meet.

Rookie-Veteran To Be Big Classic Feature Of Spartan Event

Sunday, August 14th, Picked for Annual Outing

CLEVELAND, O. — This coming Sunday, the Spartans, most active of community fraternal groups, will hold their annual outing. A large number of members as well as friends are expected because of the interest displayed in the last few weeks and because of last year's big business.

The Spartans have procured an ideal spot for the outing. The locality furnishes everything that frolickers could desire. The park, which is privately owned, boasts a nice clean, sandy beach, horseshoe courts, and a perfect conditioned baseball diamond. A short way down the road is a farm where merrymakers may dine, drink beer and go strolling through the woods.

So, don your old clothes, pack a lunch if you wish, bring along your swim suit and come prepared to have the time of your life. The affair is expected to last all day.

A truck has been hired to transport everybody to the grounds. If you have a car, it is preferable that you leave it behind and come along on the truck which will leave the Slovene National Home about 9:00 a. m., Sunday. The round trip fare will be only twenty-five cents.

During a group conversation last year, the question was raised as to who was responsible for the championship team. The older fellows alleged themselves to be the mainstay of the team while the younger members maintained it was the new blood that inspired the team.

As a result, a game was scheduled for the last annual outing between the youngsters, dubbed "Rookies" and the "Old timers" or "Veterans." The contest

brought forth the cream of Spartan baseball players and the battle that followed was one of the hardest fought that Spartans have ever engaged in. It was a real grudge battle. However, as fate would have it, rain fell in torrents to make further playing impossible and the game ended in the seventh in a 3-3 deadlock.

The winners this year will claim honors for both games while the losers will be in the

well known "doghouse." Also, losers are to pay for the beer, while the victors imbibe gratis. The boys have been preparing seriously for the coming fracas. Managers were chosen several weeks ago and the teams have been picked, representing the very best Spartans have to offer. Stan Zager, veteran first baseman is managing the "old timers" while the youths, the femmes "favorites," will be managed by Stan Zorc.

Manager Zager has confided to the enemy that occupying one of the fielding positions will be none other than hard-slugging, sure-fielding, "Lightnin'" Lisch the baseball terror. This spectacle alone will be worth going miles to see. Apparently, the veterans are out to win.

If for any reason you should prefer not to go out by truck, directions for getting to the grounds will be found elsewhere on this page.

A short meeting of all players will be held at the S. N. D. Friday, August 12, at 8:00 p. m.

Stan Zorc

How to get to the place of

outing:
Route 20 to Antioch Rd. Turn left on Antioch to the end, then turn left to sign which reads "Lockwood's Inn." — Turn in driveway. — Truck will leave definitely at 9:30 a. m. from S. N. H. on St. Clair. Members, leave your cars at home!

Spartans Edged By Loyalites, 1 to 0

Anslov's Home Run Wins Game for Collinwooders

Spartans' hopes to get into the playoffs were blasted after their 1-0 loss at the hands of the Loyalites. With a tough schedule in order for the next few weeks, it is practically impossible for Spartans to win enough games to get into fifth place so that they might be eligible to compete in the Inter-Lodge semi-finals.

The Loyalite-Spartan game was close and even all the way thru. Spehek pitched a good game and kept the Collinwooders hitless until the fifth inning when Anslov, Loyalites first-baseman, sent a terrific drive to left for a homer. All told Spehek gave up four hits as did Cetinsky, Loyalite hurler.

Spartans had a few chances to score but failure to come thru in the pinches resulted in their being shut-out. Some of the boys looked pretty sick swinging clubs at balls rolling along the ground. Possibly the boys were trying too hard to win and their over-anxiousness made their attempts look miserable.

However, the boys looked anything but miserable in their fielding game. For this first time this year the boys came thru with an errorless game. But they would have looked much better and possibly might have won the game had they shown a little pep.

This year, Spartans have had the poorest attendance of any team in the I-L League. At this last game the handful of Spartan rooters that were there to see the game went over to the next diamond to watch another game. Is that Spartan spirit? Hardly.

Tonight, Thursday, Aug. 11, Spartans meet the powerful Orels at Kirtland at 6:30 p. m. Let's see a few Spartans out rooting for the boys.

Continued on page 3

Tournament News and Reviews

Congratulations to the SPARTANS for being the first to enter a team in the National Softball Tournament at Bridgeville, Pa., this coming Labor Day week-end. The SPARTANS you'll remember, were last year's runners-up in this event.

The FINAL ENTRY DATE is AUGUST 19, 1938! — So, hurry in your entries. Don't wait until the last minute! A fee of FIVE DOLLARS must accompany each team entry before it can be accepted. This will be retained by the Society only in case of failure to participate in the tournament.

SSPZ athletic emblems, large or small, may be had upon written request to the Home Office. There is no charge for the first twenty. The rules provide that every contestant in the National Tourny must wear one of these emblems while on the playing field.

Sleeping quarters for contestants and team managers shall be provided FREE OF CHARGE. Teams residing within a radius of fifty miles from the tournament site are exempt from this provision.

The YOUTH MOVEMENT (English Speaking) CONFERENCE at which many important questions will be discussed, will be held on Labor Day. Lodges are urged to elect representatives who are interested in youth welfare and reasonably sure they will be present at this gathering.

The local National Softball Tournament Committee is made up of the following members:—

Ernest Kvartich, Chairman.

Louis Changle, Vice-Chairman.

Christine Kvartich, Secretary.

Felix Martincic, Treasurer.

Ann Pletersek, Recording Secretary.

Here you have a list of former and present softball champions:—

- SENIOR CLASS*
- 1933—Spartans, Cleveland, Ohio*
- 1934—Trail Blazers, Chicago, Ill.*
- 1935—Progressors, Bridgeville, Pa.*
- 1936—Progressors*
- 1937—Progressors*
- 1938 — ? ? ?*
- JUNIOR CLASS*
- 1937—Comets, Ambridge, Pa.*
- 1938 — ? ? ?*

Sec'y N. A. B.

Big Day for White Valley

White Valley, Pa. — Saturday, August 27, 1938 will be another big day for the Kingsters Vrtec 103, the Senior Lodge No. 142 and Evening Stars No. 218. We are going to have a joint affair celebrating the thirtieth anniversary of our Society. This celebration will be held at the White Valley Slovene Hall. Our Vrtec is planning to give a program consisting of 2 one-act comedies (one American and one Slovene.) The Vrtec program will begin at 6:00 p.m. (EST) and will be followed by moving pictures shown by our Juvenile Director Bro. Michael Vrhovnik. Dancing will begin at 8:00 p.m. Music will be provided by "The White Eagle orchestra" playing both Slovene and popular American tunes. Admission is only 35c for adults and 10c for children. Neighboring lodges please keep this date open for our affair and attend our dance. We assure you all a good time.

Julia Kosmach, Sec'y of Kingsters Vrtec

Utopian Meeting

Collinwood, O. — Our regular meeting will be held next Monday, August 15 at 8:00 p.m. in the Library of the S. W. H. Waterloo Rd.

Members are urged to come and return their Barn Dance tickets and also let's have everything straightened for the Softball Tournament. So don't forget the date Monday, August 15 at 8:00 p.m.

Elsie Pucel, Sec'y.

THE SLOVENES AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910)

By
DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague)
TRANSLATED FROM THE SLOVENE

By
ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois)
AUTHORIZED TRANSLATION

ABOUT THE AUTHOR

Dragotin Lončar, social historian and politician, was born in Brd pri Podpeči, Jugoslavia in 1876 and now lives in Ljubljana. He studied at the University of Prague from which he received his doctorate in 1902 and where he came under the influence of Thomas Masaryk. In turn he has been professor, curator of the National Museum in Ljubljana, a director of the Society for the Study of Humanities. From 1931 he has been supervisor of the state technical high schools and from 1920 president of the Slovenian Literary Foundation. A prolific contributor to liberal Slovenian liberal periodicals, Dr. Lončar published most of his important work in NASI ZAPISKI, a journal of Yugoslav politics. Among his principal works are SLOVENCI: NAČRT SLOVENSKE SOCIALNE ZGODOVINE (Ljubljana, 1911, in Niederle's SLOVANSTVO), which is here translated for the first time, POLITIČNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV (Ljubljana, 1903, 1921, and 1922), POLITIKA IN ZGODOVINA (Ljubljana, 1923), which contains his most important essays from 1917 to 1922.

ABOUT THE TRANSLATOR

Anthony J. Klančar, translator, lecturer and publicist, was born in Cleveland, Ohio in 1908. He has studied at Ohio University, the University of Illinois, from which he received his Bachelor of Science degree in 1932, and Western Reserve University. From 1934-1937 he was editor of the SDZ News, fraternal organ for the Slovenian Mutual Benefit Association. He has contributed numerous articles and translations from the Slovene to the Skyline (Cleveland), The Slavonic Review (London), The Yugoslav Review (New York), South Slav Herald (Belgrade), Jutro (Ljubljana), Cankarjev Glasnik (Cleveland), etc. For the past three he has been reviewing Yugoslav books in Books Abroad (Norman, Oklahoma). Among other books where his work has appeared are TWENTIETH CENTURY FORCES IN EUROPEAN FICTION (Chicago, 1934) and THE LIFE WE IMAGINE (Cleveland, 1936). Mr. Klančar is a member of the Modern Language Association of America.

I.

The Slovenes belong to the most western division of the South Slavs, who settled in their present home under the same conditions as when they lived in their original home beyond the Carpathians. When they first came to their present country, we can not tell. The theory of the original settlement of the Slavs on the Danube and in the Balkans has caused much disagreement among the most eminent Slav and non-Slav philologists and historians.* Somewhat of a landmark in the migration of the Slovenes is the year 568 when the Longobards left Pannonia and went to Italy. In alliance with the Avars, the Slovenes began to penetrate into the west and south. The pressure of unfriendly nations, or their insurmountable yearning to occupy new countries, owing to lack of food, also drove the forbears of the Slovenes south and west, just as it had the Germanic races.

The Slovenes had to fight with sword in hand for their present territory where was formerly to be found the old Celto-Roman population which was of the Christian faith. This population they conquered and thus preserved their nationality. Dr. Kos** believes that the Slovenes very likely dealt with the original inhabitants more severely than did the Germanic races. This can be deduced from the fact that the Germans were already Christians—Aryans, while the Slovenes were still pagans. The Germans spared the lives of most of the Roman inhabitants and themselves became Romanized, so that there arose the Romance nations of Italians, the French, etc. The Slovenes, however, preserved their nationality for the most part because they exterminated the original inhabitants who were on a higher level of civilization than they. The old Roman population can be found to this day in the Littoral towns. The Slovenes took from the original inhabitants many names for rivers, towns and mountains, as, for instance, *Sava, Drava, Mura, Soča, Celje, Ptuj, Alpe, Turje, Kras*, etc.

The Slovene lands slope toward the east, in which direction flow most of their rivers; that is why the Slovenes pressed forward from this side along the rivers up toward their source. Gradually they settled in present day Carniola, Carinthia, Styria, Gradiška, Gradiščanska, eastern Venetia (Furlania or Friaul), the remote eastern part of Tyrol, and Lungau in Salzburg; their settlements were to be found in present-day Lower and Upper Austria and in the western part of Pannonia. The western boundary of the Slovene lands in the seventh and eighth centuries extended from the source of the river Drave north to the Dreiherrnspitze mountains, then east along the ridge of the Visoke Ture (Tauern mountains), to the source of the Mure, and from there north along the water-shed amid the Salica (Salzach), the Mure and the Aniza (Enns), to the Dachstein mountains, farther on toward Tode Gebirge and along the water-shed between the Traun and the Enns toward the Danube where they touched Bohemia. On the northern periphery, the Germans (Bavarians) blocked their path; on the southern, the Longobards (Furlani).

*Niederle, Lubor: Slavic Antiquities (Slovenske starozitnosti). Czech. Praga II. del. 1. zvezek, 1906.

**Kos, Franc: Material for a History of the Slovenes in the Middle Ages (Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku). Slovene. Ljubljana. I. 1902, II. 1906.

ANCIENT PAPER-MAKERS

In France there is a firm of papermakers that has been in business since the middle of the 12th century. The founder was Jean Montgolfier, who joined the Crusade of 1147, was carried prisoner to Damascus, and was put to work by the Saracens in a mill where, for years, paper had been manufactured from cotton. The young prisoner used his eyes to good effect during this

period of enforced labor, and when freed he returned to France and set up a mill along the lines of the one in Damascus. Cotton was scarce in France, and Montgolfier and his sons spent years trying to find an adequate substitute. Their research ended when they found that hemp and flax, and cloth made from them, produced a finer, stronger, and cheaper paper than the base used by the Arabs.